



## Teaching Guide

| Teaching Guide           |                                                                                                                                                 |        |                                          |           |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------------------------------------------|-----------|
| Identifying Data         |                                                                                                                                                 |        |                                          | 2023/24   |
| Subject (*)              | Literature, Memory and History                                                                                                                  |        | Code                                     | 613584119 |
| Study programme          | Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)                                                                         |        |                                          |           |
| Descriptors              |                                                                                                                                                 |        |                                          |           |
| Cycle                    | Period                                                                                                                                          | Year   | Type                                     | Credits   |
| Official Master's Degree | 2nd four-month period                                                                                                                           | First  | Optional                                 | 3         |
| Language                 | Galician                                                                                                                                        |        |                                          |           |
| Teaching method          | Hybrid                                                                                                                                          |        |                                          |           |
| Prerequisites            |                                                                                                                                                 |        |                                          |           |
| Department               | Letras                                                                                                                                          |        |                                          |           |
| Coordinador              | Lopez Fernandez, Maria Teresa                                                                                                                   | E-mail | t.lopez@udc.es                           |           |
| Lecturers                | Lopez Fernandez, Maria Teresa<br>Rivadulla Costa, Diego                                                                                         | E-mail | t.lopez@udc.es<br>diego.rivadulla@udc.es |           |
| Web                      |                                                                                                                                                 |        |                                          |           |
| General description      | Estudo e análise da produción, transmisión e recepción das obras literarias que reconstrúen a memoria e/ou a historia, individual ou colectiva. |        |                                          |           |

## Study programme competences

| Code | Study programme competences                                                                                                                                                                                                                           |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| A1   | Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural                                                                                             |
| A3   | Ser capaz de realizar aportacións creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais                                                                                              |
| A4   | Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos                                                                                                                                                                                         |
| A5   | Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación                                                                                                                                              |
| A6   | Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos hispánico e galego-portugués                                                                                                                                              |
| A9   | Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos                                                                                                                                         |
| A10  | Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos                                                                                                                                                                      |
| A12  | Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais                                                                                                                        |
| B2   | Falar ben en público                                                                                                                                                                                                                                  |
| B4   | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida                                                                             |
| B5   | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común |
| B6   | Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrontarse                                                                                                                        |
| B7   | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe                                                                                                                                                                                        |
| B8   | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade                                                                                                          |
| B10  | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma                                                                                                                                               |
| C1   | Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva                                                                                                                                    |
| C2   | Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos                                                                                                                                                                                            |
| C3   | Demostrar un compromiso ético coas desigualdades                                                                                                                                                                                                      |
| C4   | Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade                                                                                                                                                                              |
| C5   | Integrar coñecementos de campos de estudos diversos                                                                                                                                                                                                   |
| C6   | Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares                                                                                                                      |
| C7   | Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador                                                                               |

## Learning outcomes



| Learning outcomes                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Study programme competences                   |                                        |                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------|
| Desenvolver a capacidade de participar con precisión de pensamento e expresión (tanto oralmente como por escrito) nos debates propios destes estudos.                                                                                                                                                                            | AC1<br>AC3<br>AC4<br>AJ1<br>AR1               | BJ1<br>BJ4<br>BJ5<br><br>CR1           | CC1<br>CC2<br>CC3<br>CC5<br>CC6        |
| Realizar análises de textos literarios encadrándoos no contexto cultural que os integra, de forma que sexa capaz de levar a bo fin investigacións avanzadas desde un enfoque orixinal e creativo. Nestas análises seguirá os principios e os métodos propios das correntes teóricas máis relacionadas cos contenidos da materia. | AC1<br>AC3<br>AC4<br>AJ1<br>AR1               | BC2<br>BJ1<br>BJ2<br>BJ3<br>BJ5<br>BJ7 | CC1<br>CC2<br>CC4<br>CC6               |
| Realizar comentarios críticos contemplando diferentes modelos teóricos e xenéricos, aplicando os diferentes fundamentos ideolóxicos da análise cultural e incorporando a perspectiva transnacional aos estudos literarios.                                                                                                       | AC1<br>AC4<br>AC5<br>AC6<br>AC9<br>AJ1<br>AR1 | BC2<br>BJ1<br>BJ2<br>BJ3<br>BJ5<br>BJ7 | CC1<br>CC2<br>CC3<br>CC4<br>CC6<br>CR1 |

| Contents                                   |                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Topic                                      | Sub-topic                                                                                                                                                                                                              |
| 1. Cadro teórico e conceptual.             | 1.1. Relacións entre literatura, ficción e historia.<br>1.2. Os estudos de memoria cultural.                                                                                                                           |
| 2. Representacións literarias do pasado    | 2.1. Xéneros literarios: poesía, narrativa e teatro histórico ou documental. Producción, transmisión e recepción.<br>2.2. Funcións sociais e políticas da ficción histórica. Ficción histórica e construción nacional. |
| 3. Memoria e historia na literatura galega | 3.1. Teatro histórico.<br>3.2. Narrativa da guerra civil.                                                                                                                                                              |

| Planning                                                                                                                        |                                                             |                      |                               |             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------|-------------|
| Methodologies / tests                                                                                                           | Competencies                                                | Ordinary class hours | Student?s personal work hours | Total hours |
| Workbook                                                                                                                        | A1 A3 A4 A5 A6 A10<br>A12 B5 B7 B8 C1 C2<br>C3 C4 C7 C5 C6  | 0                    | 22                            | 22          |
| Supervised projects                                                                                                             | A1 A3 A4 A10 A9 A12<br>B4 B5 B6 B8 B2 B10<br>C1 C4 C7 C5 C6 | 3                    | 24                            | 27          |
| Document analysis                                                                                                               | A1 A4 A10 B4 B7                                             | 7                    | 0                             | 7           |
| Guest lecture / keynote speech                                                                                                  | A1 A6 B10                                                   | 9                    | 8                             | 17          |
| Personalized attention                                                                                                          |                                                             | 2                    | 0                             | 2           |
| (*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students. |                                                             |                      |                               |             |

| Methodologies |                                                                                                |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Methodologies | Description                                                                                    |
| Workbook      | Para cada tema, será establecido un conxunto de lecturas, que se publicarán no Campus Virtual. |



|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Supervised projects            | A/o alumna/o realizará un traballo tutelado sobre algún dos contidos da materia ou sobre algunha das obras de lectura obrigada. A extensión e características dese traballo serán acordadas na aula, en horario de atendimento ou a través do correo electrónico, entre o profesorado e cada estudante. |
| Document analysis              | Lectura e comentario de textos que se realizará na aula e con carácter colectivo.                                                                                                                                                                                                                       |
| Guest lecture / keynote speech | Exposicións do docente co fin de introducir o contexto histórico e cultural do tema correspondente, así como os fundamentos teóricos e metodolóxicos da materia.                                                                                                                                        |

## Personalized attention

| Methodologies       | Description                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Supervised projects | <p>O profesorado terá dispoñibilidade para atender o alumnado a través do correo electrónico, da plataforma Teams ou da atención presencial. A atención personalizada será necesaria para o desenvolvemento do traballo tutelado.</p> <p>A atención personalizada, a través dos medios mencionados, é especialmente relevante e necesaria no caso do alumnado a tempo parcial e con dispensa académica.</p> |

## Assessment

| Methodologies       | Competencies                                                | Description                                                                                                                                                                               | Qualification |
|---------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Supervised projects | A1 A3 A4 A10 A9 A12<br>B4 B5 B6 B8 B2 B10<br>C1 C4 C7 C5 C6 | O traballo tutelado tratará sobre algúns dos puntos do programa ou sobre algunha das obras de lectura. A extensión e as restantes características deste traballo serán acordadas na aula. | 60            |
| Document analysis   | A1 A4 A10 B4 B7                                             | A participación activa nesta actividade será avaliada e sumada á nota final.                                                                                                              | 20            |
| Workbook            | A1 A3 A4 A5 A6 A10<br>A12 B5 B7 B8 C1 C2<br>C3 C4 C7 C5 C6  | As lecturas serán avaliadas a través dos comentarios e das intervencións do alumnado na aula e no encontro científico.                                                                    | 20            |

## Assessment comments

### 1. OPORTUNIDADE DE XULLO

Deberán ser presentadas/realizadas as actividades avaliábeis non superadas ou non presentadas anteriormente de acordo coas indicacións específicas que o profesorado dará logo de concluído o período de avaliación da primeira oportunidade.

### 2. NON PRESENTADO

Será considerado NON PRESENTADO/A o/a alumno que non presente o traballo tutorizado.

### 3. DISPENSA ACADÉMICA

Quen teña dispensa académica terá condicións especiais de avaliación:

1. Traballo tutelado (70%).
2. Proba mixta (para avaliar lecturas e análise de textos) (30%)

### 4. ALUMNADO CON INCOMPATIBILIDADE HORARIA POR RAZÓNS LABORAIS OU DOUTRO TIPO

O alumnado con dificultades para asistir ás sesións presenciais deberá comunicalo á profesora na primeira semana do mes de febreiro. Unha vez comprobada a súa situación, poderá optar ás mesmas condicións de avaliación que o alumnado con dispensa académica.

### 5. CONVOCATORIA ADIANTADA DE DECEMBRO

O sistema de avaliación será o mesmo que para as persoas con dispensa académica. O/A estudante deberá pórse en contacto co profesorado con antecedencia suficiente.

### 6. IMPLICACIÓNS DO PLAXIO

A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a perda do dereito á oportunidade na que se cometa a falta e respecto da materia na que se tivese cometido. Nas actas figurará un non presentado nesta oportunidade.

### 7. INDICACIÓNS XERAIS

As datas e condicións específicas de cada elemento da avaliación serán establecidas no inicio do período de aulas.



## Sources of information

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>Basic</b></p>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Barata, J. O. (2001). O Espaço Literário do Teatro. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña</li> <li>- Casas, Arturo (2002). A Teoría crítica da cultura e a planificación dos estudos socioculturais?. Anuario de estudios literarios galegos, 29-38</li> <li>- Erll, Astrid &amp; Nünning, Ansgar (eds.) (2008). Cultural Memory Studies. An International and Interdisciplinary Handbook. Berlin/New York: Walter de Gruyter</li> <li>- Even-Zohar, I. (1994). La función de la literatura en la creación de las naciones de Europa. Villanueva, D. (ed.): Avances en teoría da literatura. Universidade de Santiago, pp. 357-377</li> <li>- Figueroa, Antón (2001). Nación, literatura, identidade: comunicación literaria e campos sociais en Galicia. Vigo: Edicións Xerais de Galicia</li> <li>- Halbwachs, Maurice (2004). La memoria colectiva. Zaragoza: Prensas Universitarias de Zaragoza</li> <li>- Kohut, K. (ed.) (1997). La invención del pasado: la novela histórica en el marco de la postmodernidad. Frankfurt-Madrid: Vervuert,</li> <li>- Lukács, G. (1966). La novela histórica. México: Era</li> <li>- Marinho, M<sup>a</sup> de F. (2005). Um Poço sem Fundo. Novas Reflexões sobre Literatura e História. Porto: Campo das Letras</li> <li>- Marinho, M<sup>a</sup> de F. (1999). O Romance Histórico em Portugal. Porto: Campo das Letras</li> <li>- Mota Alves, Fernanda; Afonso Soares, Luísa &amp; Vasconcelos Rodrigues, Cristiana (eds.) (2016). Estudos de memória. Teoría e análise cultural. Ribeirão: Edições Húmus</li> <li>- Ogando, Iolanda (2004). Teatro histórico: construcción dramática e construcción nacional. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña</li> <li>- Rivadulla Costa, Diego (2019). (Des)memoria cultural e ficción literaria: o caso da narrativa galega actual sobre o franquismo. Codina Solà &amp; Pinheiro (eds.): Iberian Studies: Reflections across Borders and Di</li> <li>- Sánchez Zapatero, Javier (2010). La cultura de la memoria. Pliegos de Yuste, 11-12, 25-30</li> <li>- Thompson, John (2009). As novelas da memoria: trauma e representación da historia na Galiza contemporánea. Vigo: Galaxia</li> <li>- Velasco Souto, Carlos (2008). Memoria histórica, identidade nacional e discurso literário na Galiza. IX Congresso da Associação Internacional de Lusitanistas, 1725</li> <li>- Vilavedra, Dolores (2015). Literatura en el espacio público. Rivas y su obra: un punto de inflexión en la recuperación de la memoria histórica. Olivar, 16(24), 1-17</li> <li>- Vilavedra, Dolores (2011). Guerra civil y literatura gallega. Cuadernos de la Revista internacional de estudios vascos, 8, 62-77</li> </ul> <p>Será fornecida bibliografía específica para cada tema a través do Campus Virtual.</p> |
| <p><b>Complementary</b></p> | <p>Os traballos contarán cunha bibliografía acaída ao tema/obra escollida por cada estudante.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(\*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.